



EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 19.5.2015
COM(2015) 215 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Bättre lagstiftning för bättre resultat — en EU-agenda

{SWD(2015) 110 final}

{SWD(2015) 111 final}

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Bättre lagstiftning för bättre resultat — en EU-agenda

1. VI MÅSTE ÄNDRA ARBETSSÄTT I EU FÖR ATT FÅ BÄTTRE RESULTAT

Europeiska kommissionen är fast besluten att genomföra ändringar både när det gäller vad Europeiska unionen (EU) gör och hur den gör det. EU, dess institutioner och regelverk är till för invånarna och företagen, och de måste märka det i det dagliga livet och arbetet. Vi måste få dem att känna förtroende för vår förmåga att leverera.

Junckerkommissionen innebär en nystart. Det viktigaste för oss är att ta fram lösningar på stora frågor som medlemsstaterna inte kan hantera på egen hand, t.ex. en investeringsplan för att få fram 315 miljarder euro för att stimulera sysselsättning och tillväxt, en energiunion för säker och hållbar energi till överkomliga priser, en intern säkerhetsagenda för att bemöta gemensamma hot som terrorism och organiserad brottslighet, en digital inre marknad för att kunna utnyttja de möjligheter som internet ger och en agenda för migration. Våra nya initiativ utgår från verkliga politiska prioriteringar. Kommissionen varken kan eller bör engagera sig i alla frågor i EU. Kommissionens första arbetsprogram återspeglar detta förändrade synsätt. Det innehåller bara 23 stora nya initiativ som har nära koppling till de politiska prioriteringarna. De tillkommande och löpande åtgärderna under året kommer också att avspegla samma tendens när det gäller fokus och syfte. Initiativet med en resultatinriktad EU-budget kommer också att visa på EU-budgetens mervärde för EU-medborgarna.

Politiska prioriteringar styr kommissionens arbete med de utmaningar som EU står inför i dagsläget. Bättre lagstiftning är ett verktyg som bidrar till att sunda politiska beslut fattas vid rätt tidpunkt, men det kan aldrig ersätta politiska beslut.

I dag ger vi förslag på fler åtgärder för att skapa bättre regler för bättre resultat. Vi kommer att införa mer öppenhet i beslutsprocessen och lyssna på och interagera med dem som genomför EU-lagstiftningen och har nytta av den. Vi kommer att titta närmare på alla politikområden för att se vilka befintliga åtgärder som behöver förbättras.

Vi kommer att fortsätta på samma sätt som vi börjat, dvs. genom att fokusera på det som verkligen behöver göras på EU-nivå och se till att det görs bra. När principerna om bättre lagstiftning tillämpas kommer åtgärderna att vara evidensbaserade och utformade på ett bra sätt samt ge konkreta och hållbara resultat för enskilda, företag och samhället som helhet.

Detta gäller både den nya och den omfattande befintliga EU-lagstiftningen. Denna lagstiftning är viktig för hållbar utveckling, för den inre marknaden som driver vår ekonomi och för att få till de investeringar som behövs för att stödja sysselsättning och tillväxt. Den ligger till grund för EU:s samhällsmodell och är ett konkret uttryck för de rättigheter och den frihet som vi människor värdesätter, t.ex. säkerhet och rätten till rättvisa. Den hjälper oss också att ta itu med gemensamma utmaningar som energisäkerhet och skyddet av miljön och klimatet. I många fall ersätter en uppsättning EU-regler ett lapptäcke av 28 olika nationella regler, och underlättar därmed livet för enskilda och företag, förenklar regelverket, minskar regelbördorna på den inre marknaden och ökar den rättsliga förutsebarheten.

Gemenskapens regelverk är inte bara nödvändigt, utan det är också vår stora styrka – det som gör att EU skiljer sig från andra modeller för gemensam styrning i världen. Därför är det så

viktigt att varje enskild åtgärd i EU:s regelverk är ändamålsenlig, modern, effektiv, proportionell, operativ och så enkel som möjligt. Lagstiftning bör göra det den är avsedd för, vara lätt att genomföra, tillförlitlig och förutsebar och inte medföra onödiga bördor. Vettiga, realistiska regler som genomförs och tillämpas korrekt i hela EU. Regler som hjälper oss att förverkliga våra gemensamma mål, varken mer eller mindre.

Bättre lagstiftning handlar inte om ”mer” eller ”mindre” EU-lagstiftning. Det handlar inte heller om att avreglera eller nedprioritera vissa politikområden eller äventyra de värden som är viktiga för oss, t.ex. socialt skydd, miljöskydd och de grundläggande rättigheterna, inklusive hälsa. Bättre lagstiftning handlar om att se till att vi faktiskt uppnår de ambitiösa politiska mål vi har satt upp.

Under det senaste årtiondet har EU infört en omfattande uppsättning verktyg och förfaranden för bättre lagstiftning för att säkerställa detta. Dessa viktiga förändringar börjar redan ge resultat, men den nuvarande kommissionen har beslutat att gå längre.

Vårt åtagande om bättre lagstiftning måste gälla över hela linjen och bygga på de framsteg som redan gjorts när det gäller konsekvensbedömning och programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit). Politik bör inte vara något som påtvingas, utan den bör utarbetas gemensamt, baserat på fullständig öppenhet och engagemang och med gehör för synpunkter från dem som berörs av lagstiftningen, så att den är lätt att genomföra. Vi är öppna för extern feedback och granskning så att vi kan vara säkra på att det blir rätt. EU:s politik bör också ses över regelbundet; vi bör vara öppna när det gäller i vilken utsträckning vi når de politiska målen och ta vårt ansvar, även när det gäller vad som har fungerat bra och vad som behöver ändras.

Bättre lagstiftning är inte en byråkratisk exercis. Enskilda, företag och andra berörda parter bedömer EU efter vilka konsekvenser dess åtgärder får, inte bara nya initiativ utan i ännu högre grad de regler som redan antagits och gäller. Kommissionen åtar sig att ta det politiska ansvaret för att tillämpa principerna och förfarandena för bättre lagstiftning i sitt arbete och uppmanar de övriga EU-institutionerna och medlemsstaterna att göra detsamma.

2. ÖPPENHET OCH INSYN

2.1. Fler samråd och ökad lyhördhet

Att införa mer öppenhet i beslutsprocessen kan ge ett öppnare och mer ansvarsfullt EU, men det säkerställer också att politiken baseras på bästa tillgängliga information och gör den effektivare. De som påverkas av lagstiftningen på alla nivåer – lokalt, regionalt, nationellt och på ett EU-plan – är de som bäst förstår vilka konsekvenser lagstiftningen får, och de kan därför lämna den information som vi behöver för att förbättra den.

Kommissionen har för avsikt att i större utsträckning lyssna på enskilda och berörda parter, och vara öppen för deras synpunkter i varje skede av processen, från den första idén fram till kommissionens förslag, och därefter till antagandet av lagstiftning och utvärderingen av den. Kommissionen tänker inrätta en webbportal där varje initiativ kan spåras.

Kommissionens nya riktlinjer för bättre lagstiftning utgår från de befintliga miniminormerna för samråd¹ och innebär ett stärkt åtagande att genomföra samråd som håller hög kvalitet, är öppna för insyn, når alla berörda parter och fokuseras på vad som behövs för att fatta sunda beslut. Det kommer att ske på två sätt.

¹ KOM(2002) 704, kompletterad med COM(2012) 746, SWD(2012) 422 och COM(2014) 368.

För det första kommer berörda parter att kunna uttrycka sina åsikter under ett politiskt initiativs hela livscykel. "Färdplaner" och "inledande konsekvensbedömningar" kommer att ge berörda parter möjlighet att lämna synpunkter och relevant information redan från början av arbetet med ett nytt initiativ². Det kommer att genomföras offentliga samråd under tolv veckor i samband med att nya förslag utarbetas och när vi utvärderar befintlig lagstiftning och kontrollerar om den är ändamålsenlig. Efter att kommissionen har antagit ett förslag kan de nationella parlamenten lämna motiverade yttranden om hur det förhåller sig till subsidiaritetsprincipen. Dessutom kommer kommissionen att uppmana enskilda eller berörda parter att lämna synpunkter inom åtta veckor³. Kommissionen kommer att samla in och sända synpunkterna till Europaparlamentet och rådet så att de kan beaktas i lagstiftningsdiskussionerna.

För det andra kommer alla berörda parter att kunna lämna synpunkter på akter med tekniska eller särskilda delar som behövs för att genomföra den lagstiftning som antagits av Europaparlamentet och rådet. För första gången kommer utkastet till de delegerade akterna att finnas tillgängliga på kommissionens webbplats för kommentarer från allmänheten under fyra veckors tid, samtidigt med samråden med experter i medlemsstaterna. Viktiga genomförandeaakter för vilka det krävs ett kommittéyttrande kommer också att offentliggöras i fyra veckor, så att berörda parter kan lämna synpunkter innan medlemsstaterna röstar i den berörda kommittén⁴. Kommissionen kommer att offentliggöra en vägledande förteckning på internet av sådana kommande akter, så att berörda parter kan planera sin verksamhet. Proportionella konsekvensbedömningar kommer också att göras när konsekvenserna kan antas bli betydande.

Beroende på vilken roll arbetsmarknadens parter har och hur självständiga de är kommer särskilda villkor att gälla för kommissionens samråd i enlighet med artikel 154 i EUF-fördraget och för dess förslag i enlighet med artikel 155 i EUF-fördraget.

2.2. Att bättre förklara vad vi gör och varför

I samtliga fall måste vi bli bättre på att förklara varför vi agerar, vilka resultat vi vill uppnå och vilka konsekvenserna kan bli. Varje förslag från kommissionen kommer att åtföljas av en bättre motivering⁵. Motiveringen kommer inte bara att redogöra för syftet med den föreslagna åtgärden utan också förklara hur principerna om bättre lagstiftning har tillämpats, varför initiativet behövs, varför det är det bästa redskapet för EU, vad berörda parter anser och vilka sociala, miljömässiga och ekonomiska konsekvenser det kan antas få, särskilt för konkurrenskraften och små och medelstora företag. Den kommer också att innehålla en mer ingående förklaring av hur initiativet svarar mot principerna om subsidiaritet (varför målet inte kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand) och proportionalitet (på vilket sätt den

² Dessa färdplaner och inledande konsekvensbedömningar kommer att spridas via ett automatiskt system på <https://webgate.ec.europa.eu/notifications/homePage.do> och <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do>

³ Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda arrangemang som gäller för kommissionens förslag enligt artikel 155.2 i EUF-fördraget.

⁴ Det kommer att göras vissa undantag för både utkast till delegerade akter och utkast till genomförandeaakter, dvs. när utkastet till genomförandeaakter rör ekonomisk förvaltning och, i fråga om bägge typerna av akter, när det inte finns (eller bara finns begränsat) utrymme för innehållsändringar, när omfattande samråd har ägt rum redan under utarbetandet av rättsakten (t.ex. genomfört av ett EU-organ), när det är så brådskande att man inte hinner genomföra sådana samråd eller när det finns andra vederbörligen motiverade skäl.

⁵ En motivering krävs för alla lagstiftningsförslag och delegerade akter men inte för genomförandeaakter.

föreslagna åtgärden inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet). Detta är nödvändigt för att främja ansvarstagande.

2.3. Hur EU:s lagstiftning påverkar människor, företag och samhället som helhet – nu kan alla framföra sina åsikter

Kommissionen vill att berörda parter när som helst ska kunna ge återkoppling på alla aspekter av EU:s lagstiftning och politik, inte bara vid fasta ”kontrollpunkter” när en särskild politik utvecklas. Vi vill veta hur EU:s lagstiftning påverkar människor och företag, och hur vi kan få den att fungera bättre.

En ny funktion på kommissionens webbplats för bättre lagstiftning, ”Lighten the Load – Have Your Say”, kommer att ge alla möjlighet att lämna synpunkter och kommentarer på befintlig EU-lagstiftning och initiativ, utöver de formella samråd som kommissionen genomför. Vi vill veta vad folk upplever som irriterande, betungande eller i behov av förbättring. Vi kommer att svara genom att direkt följa upp kommentaren eller vidarebefordra den till den nya plattform för berörda parter som beskrivs nedan. Detta kommer att ge EU-medborgarna, arbetsmarknadens parter och de enskilda företagen en direkt möjlighet att förstå och påverka EU-politiken med interaktiva verktyg som är anpassade till den digitala tidsåldern.

3. VI SKA GÖRA DET BÄTTRE: BÄTTRE VERKTYG FÖR EN BÄTTRE POLITIK

3.1. Vi ska uppnå våra mål med hjälp av agendan för bättre lagstiftning

Bättre lagstiftning handlar inte om gynna viss politik eller vissa mål på bekostnad av andra. Det handlar om att vara tydlig med målen, oavsett vilka de är. Det handlar om att se till att den politiska lösningen är det bästa och minst betungande sättet att uppnå målen och att vara ärlig när det gäller hur väl lösningarna fungerar. Alla betydande effekter, oavsett om de är positiva eller negativa, kvantifierbara eller inte, bör analyseras och begrundas.

Kommissionen kommer hädanefter att tillämpa nya integrerade riktlinjer för bättre lagstiftning⁶. Dessa riktlinjer säkerställer att de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna fortsätter att beaktas sida vid sida i alla analyser som kommissionen gör, tillsammans med de grundläggande rättigheterna. Genom dem åtar sig kommissionen på nytt att använda bästa tillgängliga information och vetenskap och de stärker åtagandet att införa tydliga övervaknings- och genomförandeplaner innan åtgärder antas. De säkerställer också att ett konkurrenskraftigt EU med hållbar utveckling prioriteras i all vår verksamhet.

När vi överväger politiska lösningar kommer vi att överväga både lagstiftningsåtgärder och andra välutformade⁷ åtgärder samt förbättringar i genomförandet och tillämpningen av den befintliga lagstiftningen. Vi kommer att säkerställa lösningar som utnyttjar alla möjligheter som digital och annan teknik kan erbjuda i dagsläget och kan komma att erbjuda i framtiden,

⁶ En övergångsperiod fram till slutet av 2015 kommer att tillämpas för sådana initiativ som redan är långt framskridna. Med hänvisning till de nya kraven i riktlinjerna för bättre lagstiftning kommer den nya nämnden för lagstiftningskontroll att göra en pragmatisk bedömning i sina kvalitetsöversyner med beaktande av tidsplanen för det förberedande arbetet med varje konsekvensbedömning och viktig utvärdering som den ska kontrollera. Det offentliga samrådet om utkast till delegerade akter och genomförandeakter och offentliggörandet av respektive planering kommer att införas tillsammans med nödvändiga interna krav.

⁷ Se principerna för bättre själv- och samreglering och EU:s praxis: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/communities/better-self-and-co-regulation>.

som inte hämmar innovation och som fungerar effektivt både i den digitala och den fysiska världen.

Vi uppmärksammar särskilt de regler som påverkar små och medelstora företag, som alltför ofta upplever byråkratin som ett hinder. Men alla regler kommer inte från Bryssel. Många EU-regler är också lika relevanta för små företag som för större: den som arbetar på ett litet hantverksföretag har samma rätt till skydd av säkerhet och hälsa som den som arbetar på verkstadsgolvet i en stor fabrik. Men om regelverket är alltför komplicerat, alltför betungande eller alltför byråkratiskt finns det risk för att mindre företag helt enkelt inte kan följa det, vilket innebär att arbetstagarna inte är skyddade eller att företagen lägger sina begränsade resurser uteslutande på att tillämpa reglerna, istället för att skapa tillväxt i företaget och generera arbetstillfällen.

När vi förbereder nya initiativ kommer vi att tillämpa principen om att tänka småskaligt först, dvs. ta hänsyn till små och medelstora företags intressen när vi utarbetar och utvärderar politiska initiativ samt överväga enklare regler för dessa företag och i möjligaste mån införa undantag för mikroföretag när det är befogat.⁸ Om det inte är möjligt, t.ex. därför att det inte skulle vara möjligt att uppnå de sociala, miljömässiga och ekonomiska målen med den föreslagna lagstiftningen, kommer kommissionen att förklara varför.

3.2. En kommission som är öppen för kontroll

De åtaganden som nämnts här innebär en ambitiös ändring av vårt sätt att fungera. Kontroll kan hjälpa oss hålla fast vid våra principer om bättre lagstiftning och säkerställa att förslagen grundar sig på bästa tillgängliga dokumentation och analyser.

Sedan 2006 har konsekvensbedömningsnämnden stått för kontrollen. Den har säkerställt kvaliteten på de konsekvensbedömningar som kommissionen gör innan den fattar beslut om nya initiativ. Som meddelades i december 2014⁹ kommer en ny nämnd för lagstiftningskontroll att ersätta den nuvarande nämnden och den kommer att få en starkare roll.

Den nya nämnden kommer att bedöma kvaliteten på konsekvensbedömningar som ligger till grund för det politiska beslutsfattandet. Om kommissionen beslutar att vidta åtgärder utan stöd av en adekvat konsekvensbedömning kommer den offentligt att förklara varför. Till skillnad från tidigare kommer nämnden att också att kontrollera viktiga utvärderingar av befintlig lagstiftning och de kontroller som gjorts av dess ändamålsenlighet.

Nämnden kommer, tack vare sin sammansättning, att kunna avge opartiska yttranden på grundval av omfattande kunskap om de relevanta analysmetoderna. Följaktligen kommer nämnden att bestå av en ordförande och sex ledamöter som för första gången kommer att arbeta i nämnden på heltid och inte ha något politiskt ansvarsområde inom kommissionen. Dessutom kommer tre av dessa ledamöter att rekryteras utifrån för en fast mandattid, som inte kan förnyas. Alla ledamöter kommer att väljas genom grundliga, objektiva uttagningsprocesser på grundval av sin kompetens.

⁸ Definitioner av små och medelstora företag samt mikroföretag finns på http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index_en.htm

⁹ Se IP/14/2761.

3.3. Ett gemensamt åtagande från EU:s institutioner

Kommissionens förslag är just förslag. Det är medlagstiftarna som ska ta ställning till och eventuellt anta dem. Förslag tar sig sällan igenom lagstiftningsprocessen utan ändringar, som görs av Europaparlamentet och rådet. När akten är godkänd införlivas den på nationell eller regional nivå av medlemsstaterna. Detta kan påverka de fördelar och kostnader som lagen medför, både på gott och ont.

Kommissionen spelar en viktig roll för att förbättra lagstiftningen, men den kan inte åstadkomma allt på egen hand. Rätten att ändra lagstiftningen ligger helt naturligt hos Europaparlamentet och rådet som en del av den demokratiska processen, men de ska också beakta vilka konsekvenser ändringarna får. Europaparlamentet och rådet bör därför anamma kommissionens åtagande om bättre lagstiftning, precis som medlemsstaterna bör göra när de införlivar och genomför EU-lagstiftningen.

I det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning från 2003 fastställs hur Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen bör samarbeta för att se till att EU:s lagstiftning förbereds på bästa tänkbara sätt. Dessa goda avsikter har dock inte genomförts konsekvent. Som exempel kan nämnas att kommissionen gjorde över 700 konsekvensbedömningar mellan 2007 och 2014, medan Europaparlamentet under samma tid gjorde konsekvensbedömningar av cirka 20 av sina ändringar och rådet inte gjorde några alls. Medlagstiftarna inleder sällan sin behandling av ett förslag med en ordentlig genomgång av kommissionens konsekvensbedömning. Särskilt i förhandlingarnas slutskede görs överenskommelser med föga hänsyn till vilka direkta och indirekta konsekvenser som kompromissändringarna kan få.

Tidigare har Europaparlamentet och rådet ibland tvekat att godkänna åtgärder som kan minska den administrativa bördan. Exempelvis har ett förslag om en standardiserad mervärdesskattedeklaration urvattnats och blockerats av medlemsstaterna i rådet, vilket äventyrar en besparing på 15 miljarder euro. Medlemsstaterna går också ofta utöver vad som krävs enligt EU-lagstiftningen då de införlivar bestämmelser nationellt (s.k. överreglering). Detta kan öka fördelarna men kan också innebära onödiga kostnader för företag och offentliga myndigheter som felaktigt kopplas ihop med EU:s lagstiftning.

Kommissionen är dock medveten om att en ny politisk inställning både i Europaparlamentet och rådet ger alla möjlighet att inte bara anamma principerna om bättre lagstiftning utan också se till att de följs.

Verklig förändring kan endast ske genom ett åtagande som delas mellan samtliga EU-institutioner och med varje medlemsstat. Kommissionen lägger nu fram ett förslag till nytt avtal med Europaparlamentet och rådet. Målet är att alla parter ska åta sig att lagstifta bättre och samarbeta bättre så att enskilda, företag och samhället i stort kan se fördelarna med EU i det dagliga livet. För oss är bättre lagstiftning en viktig politisk prioritering – både när det gäller nya förslag och befintlig lagstiftning. Med tanke på att vi gemensamt har ett ansvar gentemot allmänheten i EU som helhet uppmanar vi de övriga EU-institutionerna att anamma samma synsätt och arbeta tillsammans med oss för att uppnå målet.

Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att särskilt göra följande:

- Prioritera initiativ som kan förenkla eller förbättra befintliga lagar, t.ex. de initiativ som anges i kommissionens Refit-program, så att fördelarna med dem märks snabbare.

- Genomföra en konsekvensbedömning av alla väsentliga ändringar som Europaparlamentet eller rådet föreslår under lagstiftningsprocessen. Om Europaparlamentet och rådet når en överenskommelse som skiljer sig väsentligt från kommissionens ursprungliga förslag, bör de bedöma de troliga ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna och regelbördan innan ett slutligt beslut fattas.
- Anamma synsättet att lagstiftningen bör vara begriplig och tydlig så att parterna lätt kan förstå vad de har för rättigheter och skyldigheter, att den bör innehålla adekvata krav på rapportering, övervakning och utvärdering, att den inte bör medföra oproportionerliga kostnader och att den bör vara lätt att genomföra i praktiken.
- Anamma synsättet att varje institution kan begära att en oberoende panel gör en bedömning av dessa faktorer efter varje betydande ändring av kommissionens förslag. En sådan bedömning bör slutföras och offentliggöras inom en rimlig tid och ta hänsyn till befintliga konsekvensbedömningar. Varje institution bör utse en ledamot till panelen som bevisligen har erforderlig sakkunskap, inte har någon intressekonflikt och kan agera oberoende i förhållande till den utnämmande myndigheten.
- Anamma synsättet att den lagstiftning som redan är i kraft bör ha utvärderats ordentligt och undersöka om de befintliga verktygen kan användas för detta arbete, innan man överväger nya initiativ.
- Systematiskt införa bestämmelser om övervakning och framtida utvärderingar i varje ny akt.
- Uppmana medlemsstaterna att undvika obefogad överreglering när de införlivar EU:s regler i den nationella lagstiftningen. Överreglering kan kanske göra det lättare att uppnå målen med lagstiftningen på det lokala planet eller syfta till att skapa större fördelar, men det kan också medföra betydande extrabördor. Medlemsstaterna bör uppmanas att redovisa skälen till sådan överreglering.
- Enas om en revidering av den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter, inklusive kriterier för att särskilja delegerade akter från genomförandakter¹⁰.
- Visa större öppenhet och delaktighet.
- Åta sig att utforma bättre lagstiftning så att EU:s lagar är korrekta, begripliga, tydliga och konsekventa, så att alla lätt och med säkerhet förstår vad de har för rättigheter och skyldigheter.
- Arbeta mer med omarbetning av lagstiftningen, så att den är tydlig och välstrukturerad även efter att den har ändrats.
- Göra EU-lagstiftningen så tillgänglig som möjligt så att alla kan komma åt den lagstiftning som berör dem. Den ska finnas online och vara uppdaterad, tillförlitlig, fullständig och konsoliderad.

¹⁰ Dessa kriterier bör utformas med beaktande av Szájerrapporten från Europaparlamentet (om uppföljning av delegeringen av lagstiftningsbefogenheter och medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter). En anpassning av det föreskrivande förfarandet med kontroll till Lissabonfördraget skulle kunna göras efter avtalet om en ny gemensam överenskommelse.

Kommissionens förslag till nytt interinstitutionellt avtal ger en stabil grund för förhandlingarna och kommissionen hoppas att de tre institutionerna kan slutföra ett nytt avtal före årsskiftet.

4. VI SKA FÖRNYA DEN BEFINTLIGA LAGSTIFTNINGEN

Att titta på fördelar och kostnader bör inte vara något man bara gör vid ett politiskt initiativs tillkomst, utan bedömningar och utvärderingar bör göras fortlöpande under dess livstid för att kontrollera att det är ändamålsenligt. Detta innebär att man, efter att en politik har genomförts, går igenom vilka konsekvenser som den faktiskt har haft på specifika sektorer och föreslår hur man ska minska belastningen utan att göra avkall på målen med lagstiftningen. En sådan utvärdering kommer i allmänhet att omfatta ett offentligt samråd.

Vi bör tydligt ange när resultaten har varit nedslående och fått oavsiktliga konsekvenser, oavsett om de är ekonomiska, sociala eller miljörelaterade. Vi bör vara beredda att göra omprövningar och förbättringar vid behov. Vi måste också finna nya sätt att diskutera och komma överens med Europaparlamentet och rådet om vad som har fungerat och vad som inte har fungerat. Annars kan vi inte på ett meningsfullt sätt försöka minska byråkratin och göra de nödvändiga ändringarna av lagstiftningen.

Politiker tenderar generellt att fokusera på nya initiativ. Men EU bedöms inte bara efter sina nya politiska initiativ, utan efter de fördelar och den börda som den befintliga EU-lagstiftningen har lett till. Att aktivt förvalta den befintliga EU-lagstiftningen är politiskt lika viktigt som att förbereda nya initiativ.

Även välutformade regler kan med tiden bli föråldrade eller mer betungande än nödvändigt, eller så uppnår man inte längre de mål man satt upp för dem. Förändringar på marknaden kan t.ex. innebära att en lag inte längre är användbar eller relevant eller inte längre uppfyller sitt syfte. En utveckling av tekniken kan göra det möjligt att uppnå de politiska målen på ett bättre sätt, till exempel genom att en blankett kan lämnas in online. Vidare kan erfarenhet av att genomföra en politik genom bättre övervakning och utvärdering också ge ny insikt om vilken politisk lösning som är bäst.

4.1. Refit-programmet för en fortsatt ändamålsenlig EU-lagstiftning

Programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) är kommissionens program för att säkerställa att EU-lagstiftningen alltjämt är ändamålsenlig och leder till de resultat som lagstiftarna åsyftat. Refit går inte ut på att avreglera utan att reglera *bättre*. Målet är att enskilda, företag och samhället i stort ska kunna dra nytta av fördelarna med EU-lagstiftningen på ett så effektivt och ändamålsenligt sätt som möjligt, samtidigt som man undanröjer byråkratin och minskar kostnaderna utan att äventyra de politiska målen. Refit är inte en engångshändelse, utan ett varaktigt åtagande att se till att EU-lagstiftningen är slimmad och sund.

Refit och ambitiöst beslutsfattande hör ihop. Osminkade bedömningar av befintlig lagstiftning visar ofta hur man kan minska regleringsbördan för att förbättra genomförandet och höja standarden. De kan också identifiera sådana nya politiska utmaningar i en värld stadd i snabb förändring som äldre lagstiftning inte kan hantera.

Sedan starten 2012 har Refit redan lett till en mycket tydligare fokusering på de problem som den befintliga lagstiftningen dagligen leder till för enskilda och företag. Utvecklingen följs med hjälp av resultattavlan för Refit, och den senaste versionen offentliggörs idag.¹¹

¹¹ SWD(2015)110.

Kommissionen ska nu bygga vidare på denna dynamik och göra Refit-programmet ännu starkare, för att uppnå bättre och mer konkreta resultat. Refit-programmet kommer att bli mer

- *målinriktat* – genom att man fokuserar på de allvarligaste källorna till ineffektivitet och onödiga bördor;
- *kvantitativt* – genom att det i varje Refit-förslag kommer att ingå uppskattningar av eventuella fördelar och besparingar och genom att man offentliggör en uppdatering av uppskattningarna efter att medlagstiftaren har antagit lagstiftningen; kommissionen kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna och olika aktörer för att kontrollera om denna potential omvandlas till konkreta resultat;
- *inkluderande* – genom att nya Refit-plattformen kommer att bli en ovärderlig källa till förslag om hur vi kan förbättra EU-lagstiftningen;
- *integrerat i den politiska beslutprocessen* – genom att Refit-programmet kommer att vara en viktig del av varje års arbetsprogram och av kommissionens politiska dialog med övriga EU-institutioner, både före och efter det att arbetsprogrammet har antagits.

Refit är ett gemensamt ansvar. Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att ge ett starkt stöd till initiativ som syftar till att förbättra den befintliga lagstiftningens effektivitet och ändamålsenlighet.

4.2. Refit i praktiken

Alla framtida Refit-initiativ kommer att återspegla den nya förstärkta strategin, som bygger på arbetet i den nya Refit-plattformen och resultaten av pågående utvärderingar, särskilt de utvärderingar och kontroller av ändamålsenlighet som har fastställts som prioriteringar enligt Refit.

Erfarenhet från dessa genomgångar kommer att bidra till utformningen av **framtida lagstiftningsförslag**. Där regleringskostnaderna befinns vara oproportionerliga i förhållande till de uppsatta målen kommer alternativa sätt att uppnå samma mål att undersökas. Exempelvis skulle framtida översyner av den särskilda ordningen för mervärdesskatt för små företag, av EU:s gemensamma kontaktpunkt för tullfrågor och av områden med ekologiskt fokus kunna leda till betydande besparingar.

Nya och pågående initiativ för att minska bördorna

Ett antal **nya initiativ** kommer att presenteras som en del av kommissionens arbetsprogram senare under året. Kommissionen **arbetar redan aktivt** för att minska bördorna på bl.a. följande områden:

- Offentlig upphandling: Kommissionen kommer att föreslå en standardiserad datablankett för att lösa de svårigheter som små och medelstora företag ställs inför varje gång de ska fylla i de långa och komplicerade dokumenten vid offentliga upphandlingar.
- Företagsstatistik: Kommissionen kommer att mäta och erbjuda kostnadsbesparingar för företag i enlighet med en ramförordning om integrerad företagsstatistik (FRIBS) och statistik för den inre marknaden (Simstat).
- Kemikalielagstiftning: EU:s kemikalielagstiftning har medfört betydande kostnadsbesparingar för företag som är verksamma på den inre marknaden. Dock anser

små företag att det är svårt och dyrt att uppfylla de administrativa kraven. Kommissionen kommer att ta itu med dessa problem genom att förenkla reglerna för ämnen som används i små mängder och genom att lägga fram en handlingsplan för att hjälpa de små och medelstora företagen att hålla tidsfristen (1 juni 2018) för registrering för dessa kvantiteter. Förslag på att förenkla godkännandeförfarandet, minska den informationsmängd som krävs och öka förutsägbarheten i förfarandet kommer att läggas fram under 2015.

Upphävande av föråldrad lagstiftning

Kommissionen kommer dessutom att fortsätta att granska sektorslagstiftningen för att identifiera och upphäva föråldrad lagstiftning som inte längre tjänar sitt syfte eller är alltför betungande. Man har identifierat 23 rättsakter som bör upphävas på olika politikområden¹². Inom områdena jordbruk och fiske gör man årligen genomgångar för att identifiera föråldrade rättsakter. Denna praxis kommer att utökas till hela kommissionen.

Utvärderingar och kontroller av ändamålsenlighet

Dessutom genomförs översyner och omfattande utvärderingar som kommer att bereda vägen för eventuella framtida åtgärder på en lång rad politik- och lagstiftningsområden, t.ex. sena betalningar, bekämpningsmedel, närings- och hälsopåståenden, trafikförsäkringar, reglering av derivat och kapitalkravsförordningen.

Andra utvärderingar inom Refit-programmet är också på väg att avslutas, särskilt de följande:

- Kontrollen av den allmänna livsmedelslagstiftningen (förordning (EG) nr 178/2002) kommer att utvisa om dess grundläggande principer och definitioner har genomförts på ett effektivt sätt och om aktörernas nya ansvarsområden är ändamålsenliga, med beaktande av de regler och standarder som fastställts genom efterföljande lagstiftning, genomförandet av dem och de kumulativa effekterna och potentiella överlappningarna därav.
- Som en uppföljning av den övergripande utvärderingen av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen som ska avslutas i slutet av 2015 kommer kommissionen att ange vilka brister som måste åtgärdas och ta fram specifika åtgärder för att minska bördorna för små och medelstora företag och hjälpa dem att uppfylla EU:s krav. Den kommer att ta ställning till möjliga åtgärder för att öka samstämmigheten och konsekvensen mellan lagstiftningen om hälsa och säkerhet i arbetet och kemikalielagstiftningen (Reach).
- Likaså kommer resultaten av kontrollen av ändamålsenligheten för kemikalielagstiftning utanför Reach (som ska avslutas under 2016) att visa vilka eventuella andra åtgärder för att minska bördan som bör vidtas.

Förbättra genomförandet

Att minska de administrativa bördorna handlar inte bara om att ändra lagstiftningen. Det finns många andra sätt att se till att EU:s lagstiftning genomförs på ett bättre sätt. Kommissionen kommer exempelvis att göra följande:

¹² Närmare uppgifter finns i resultattavlan för Refit.

- Inleda en omfattande översyn av rapporteringskraven för att se hur bördorna kan lindras. Denna översyn kommer att vara särskilt inriktad på områden där berörda parter nyligen har uttryckt farhågor, såsom jordbruk, energi, miljö och finansiella tjänster.
- Samarbeta med medlemsstaterna för att undersöka de bästa sätten att säkerställa efterlevnaden av EU:s lagstiftning på nationell nivå, även med dem som har inlett en översyn av hur väl EU:s och medlemsstaternas regelverk samspelar för att skydda miljön (t.ex. ”Make it work”-initiativet). Målet är att hitta lösningar för en effektivare tillämpning av EU-lagstiftningen på nationell och lokal nivå genom att minska lagstiftningens komplexitet samtidigt som dess skyddsnivå bevaras.
- Slutföra arbetet med en databas för att ge en heltäckande och tillförlitlig översikt över EU:s och medlemsstaternas krav på märkning av livsmedel för att hjälpa i synnerhet små och medelstora företag.
- Fortsätta att noggrant övervaka att EU-direktiv införlivas i tid på ett tydligt och korrekt sätt och att EU:s regler genomförs och tillämpas i alla medlemsstater, begränsa rättslig osäkerhet och göra det möjligt för enskilda och företag att dra nytta av de möjligheter den inre marknaden erbjuder.

Förenkla EU-finansieringen

Kommissionen förespråkar sedan länge en förenkling av förvaltningen av EU-medel för att man ska kunna dra största möjliga nytta av denna finansiering, samtidigt som man upprätthåller en hög standard för den ekonomiska förvaltningen. Framstegen i fråga om förenkling övervakas genom en resultattavla över administrativa förenklingsåtgärder, som med jämna mellanrum offentliggörs av kommissionen.¹³ De komplicerade administrativa reglerna för genomförandet av EU:s budget, både på unionsnivå och medlemsstatsnivå, leder till ökad byråkrati, mer förseningar och ökade kostnader för kontroller och fel. Förenkling är en del av den nya EU-strategin för en resultatutvärderad EU-budget och kommissionen kommer att fortsätta detta arbete, t.ex. på följande områden:

- Den gemensamma jordbrukspolitiken, där kommissionen kommer att förenkla förvaltningen av den samlade marknadsordningen i synnerhet genom att slå ihop 200 befintliga kommissionsförfordningar i 40 genomförandeakter och delegerade akter.
- De europeiska struktur- och investeringsfonderna, där kommissionen kommer att inrätta en högnivågrupp med uppgift att övervaka hur medlemsstaterna genomför förenklingsåtgärder, inleda en rad studier för att undersöka ytterligare alternativ för kostnadsminskning och förenkling samt skapa en interaktiv databas över lagtexter och vägledningsdokument för medlemsstaterna, stödmottagarna och berörda parter.
- Genomförandet av Horisont 2020, där en andra omgång förenklingsåtgärder för ramprogrammet för forskning och innovation är under utarbetande.

4.3. En inkluderande strategi

Kommissionen kommer aktivt att inhämta synpunkter från berörda parter på hur man ska förbättra EU:s lagstiftning.

¹³ Flerårig budgetram 2014–2020: slutlig resultattavla för förenkling, COM(2014) 114 final, 3.3.2014.

Tillsammans med den nya webbplatsen ”Lighten the Load - Have Your Say” som beskrivs ovan håller kommissionen på att inrätta en ny Refit-plattform som snart kommer att ge folk möjlighet att göra sin röst hörd. Den kommer att ligga till grund för det inkluderande arbetet med en gemensam agenda. I plattformen kommer det att ingå framstående experter från näringslivet, arbetsmarknadens parter och det civila samhället som utses genom ett öppet och transparent förfarande och experter från samtliga 28 medlemsstater, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. Alla berörda parter som hyser farhågor eller har förslag kommer att kunna lägga fram sina synpunkter på konsekvenserna av EU:s lagstiftning till plattformen och föreslå hur lagstiftningen kan förbättras. Plattformen kommer att ta ställning till dessa förslag, begära synpunkter på specifika teman, t.ex. hindren för digitalisering eller innovation, och lägga fram konkreta förslag för kommissionen.

Kommissionens förste vice ordförande kommer att leda plattformen. Kommissionen kommer att ge återkoppling på alla förslag och systematiskt förklara hur man tänker följa upp dem. Kommissionen kommer att uppmana medlemsstaterna att göra samma sak i de fall där förslagen rör nationellt införlivande och genomförande.

5. SLUTSATS

I detta meddelande presenteras en rad åtgärder som visar kommissionens förnyade åtagande att tillämpa bättre lagstiftning i det löpande arbetet. Syftet är att på ett sätt som medger mer insyn och är mer inkluderande arbeta för att producera högkvalitativa förslag och se till att vi med hjälp av befintliga regler uppnår viktiga samhälleliga mål på ett effektivare sätt.

Men kommissionen kan inte ensam ta fram bättre lagstiftning. Det krävs ett gemensamt åtagande från samtliga EU-institutioner, medlemsstaterna och andra aktörer, såsom arbetsmarknadens parter. Europaparlamentet och rådet har ett särskilt ansvar för att ta fram bättre lagstiftning. Kommissionen uppmanar dem att snabbt inleda förhandlingar på grundval av kommissionens förslag till ett nytt interinstitutionellt avtal, så att avtalet ska kunna slutföras före utgången av 2015.